

Jubilál az énekkarunk

Az 1963. évi kulturális seregszemlén fellépett egyetemünk kultúrscsoportjának minden művészeti köre (az énekkar, népi táncscsoport, népi zenekar, dzsesszzenekar és az irodalmi színpad) s — ami egyetemünk jó kulturális munkáját dicséri: mindnyájan arany oklevelet kaptak. Ezenkívül zongorajátékáért Siklós Bélát és szavala-táért Tenke Juliát aranyérem-mel és oklevéllel díjazták. A jutalmak átadása április 27-én műsor keretében történt.

S most szólunk néhány szót énekkarunkról. Röviden a múltja: 1950-ben alakult körülbelül a mostanihoz hasonló 80—90-es taglétszámmal. Fennállásuk óta két ízben vendég-szerepeltek Csehszlovákiában,

s többször az ország különböző részein (Pécs, Sopron, Sátoraljaújhely). Mindenütt sikerrel léptek fel. Két nyáron Kenesén voltak „edzőtáborban”.

Tehát a múlt vendégszerepléseiben gazdag. S a jelen? Mi van most az énekkarral?

Először Tóth Mihálynál érdeklődtünk, aki immár 7 éve vezet az együttest.

Egyik problémánk az anyagi támogatás hiánya. Sajnos, a kultúrscsoport nem tudja fedezni vendégszerepléseink költségeit. Egyetlen lehetőségünk van: szakszervezeti énekkarrá szeretnénk alakulni. Ennek feltétele: sikeres szereplés május 25-én. A másik probléma az énekkari tagok aktivitásának hiánya. A tagság 80 százaléka (főleg az elsőévesek) nem jár vagy csak igen ritkán jár a próbákra. S akik ott vannak, azok sem veszik mindig komolyan az énekkari munkát. A KISZ annyit segít — s ebben a kulturális munka megbecsülése nyilvánul meg —, hogy az énekkaros munkáját beszámítja 20 óra társadalmi munkába.

A következő akit megkérdeztünk Nemes Teréz, az énekkar titkára. Ő is főképpen az énekkarosok rendszeres munkáját hiányolja. A tagok túlnyomó többsége elsős, legalábbis a tagnyilvántartás szerint, mert év végére nagy részük lemorzsolódik. Szembetűnő ez azért is, mert a negyedévesek — Balogh Márta, Megyeri Gizella, Doba László és mások — szorgalmasan eljönnek minden próbára. Igaz, hogy sok a heti

négy óra próba, de a jó szereplésekért áldozatot is kell hozni.

Nagyon hasznosnak mutatkozik az együttműködés a Műszaki Egyetem énekkarával, s már több szereplésre is sor került.

Beszéltünk néhány elsőéves-sel a kevesek közül, akik rendszeresen járnak próbákra.

Hogy milyen céllal jönnek az énekkarba?

— Szeretik, vagy meg akarják szeretni a zenét. Különösen a komoly darabokat kedvelik. S persze utazni is szeretnének. Hallottak róla, ismerek az énekkar „dicső múltját” is.

Nos, az anyagi lehetőségek valóban korlátozottak. De bővíthetnek, ha továbbra is sikeresek lesznek a fellépések, különösen a május 25-i. S a szakszervezet is támogatni fog. Igenis, de egyesek csak akkor jönnek ha már „látnak valamit”. Ime körben forgunk. Helyes ez? Nem. Lehet-e segíteni? Vallás. Csak egy kis áldozatvállalás és öntudat kell. Hát tessék, kedves énekkarosok, ez a kiút a körben forgásból.

Nyáron az énekkar (augusztus 5—15) a Balaton mellé megy nyaralni. Önköltségi áron, mert a kultúrscsoport nem tud segíteni. De bizonyos, hogy így is megéri, mert már igen sokan jelentkeztek.

Ennyit ízelítőül az énekkar örömeiből és gondjaiból. Az énekkar munkáját figyelmébe ajánljuk mindenkinek. Tegyük meg érte mindent, hisz a miénk. Alföldi — Sövári

Aranyoklevelesek

Eliás István a kulturális szervezőmunkában kifejtett odaadó és lelkes részvételéért

Tenke Júlia szavala-táért kapott arany oklevelet,

A népi táncscsoport nevében Tóth Katalin veszi át a ki-tüntetést.

A népi zenekar kiváló munkájáért járó oklevelet Mészáros Lászlónak nyújtják át.

A népek barátságának jegyében

Hétnyelvű klubdelután szín-helye volt április 25-én a III. előadó. Itt rendezték meg hallgatóink nagy érdeklődése mellett, az orosz, német, francia, angol, spanyol, svéd és arab nyelven beszélő műsört, melyet Köves Teofilné állított össze. Az összekötő szöveget Szentmáry Béla harmadéves külkereskedelmi szakos hallgató mondta el.

Orosz nyelven részleteket hallottunk Akszjonov: Kollégák című darabjából — *Barbái Kálmán, Végső Béla, Jusztika Mária* — külkerszakos hallgatók előadásában. Mindenki figyelmét megragadta Jevtusenko Internacionál című verse, valamint két orosz dal, melyet kórus adott elő *Arvay Jánosné* vezetésével.

Nagy tetszést arattak *Eber Edit* zongorakísérettel előadott orosz és francia dalai.

Német nyelven dalokat és Marx szavait hallottuk a másodéves hallgatók előadásában.

„Oscar wants to know” volt a címe az angol nyelven előadott jelenetek, melyben *Magyarai Sándor* (Oscar), *Simond András* (papa) és *Pap Ágnes* (mama) harmadévesek voltak a szereplők.

Nagy örömmel fogadták a jelenlevők a franciát tanuló hallgatók által előadott köztűmös részletet Molière „*Urhatnám polgár*”-ából. Jourdain urat és feleségét *Frenreisz István* és *Hajdu Erzsébet*, Cleont *Miklódi Zoltán*, Corielle-t *Nagy Ferenc*, Lucielle-t pedig a jól ismert *Korda Györgyi* alakította.

A jelenlevőket kellemesen lepte meg „A történelem felment” című darab, melyet *dr. Fülel Szántó Endre*, Nyelvi Intézetünk tanáranak vezetésével az első évfolyamos külkereskedelmi szakos hallgatók maguk írták és adtak elő spanyol nyelven. A darab fő alakját, *Fidel Castrót Bori Antal* játszotta. Spanyolul hallottuk még *Arturo Capdevilla*: *Umbra* című versét *Bárdossy Mária*tól. *Petőfi Egy* gondolat bánt engemet című versének spanyol fordítását *Buzás György*, *Jose Martí* két versét pedig *Guarmati Sára* tolmácsolta.

A svéd nyelvet tanulók kis, de lelkes csoportja *dr. Závodszy Ferenc* tanárunkkal

svéd népdalt adott elő, majd *Taufel Ferenc* másodéves külkereskedelmi szakos hallgató *Carl Snoilsky*: *Öreg porcelán* című versét szavalta. Érdeklődést váltott ki az arab vers is, *Khalil Dzsiabra*: *Proféta* című művéből egy részlet.

A legnagyobb sikert a *Dr. Lingua* című paródia aratta, melyben *Király János* harmadéves hallgató különféle nyelven beszélt, de nem az illető nyelv dialektusában, így arab dialektusban beszélt angolul vagy francia dialektusban oroszul stb.

Végül *Szentmáry Béla* előadásában *dr. Fülel Szántó Endre* hétnyelvű verse zárta a műsört.

Ruszkij, English, Francais, Deutsch, Idegen nyelven sóhaj! Légy bár tolmács, perevodcsik, sales-clerk, oder jajj... sto znácsit

az a híres, drága szó: Kűlker, kűlker utazó? Well, I think so, we take leave, sok-sok indogermán szív. La conférence ist zu Ende páigym: a végtelenbe, hol a tudás glóriája ázsídjájet — Doszvidánjá.

A műsor végén *Suara Róbert* tanszékvezető docens mondott köszönetet a Nyelvi Intézet nevében a tanároknak és a hallgatóknak a jól sikerült előadásért, mely a népek barátságát volt hivatva hirdetni. *Dr. Barczan Endre* elvtárs ismertette ezután a műsor alatt lezajló orosz fordítási, a tavaszi francia és spanyol fordítási verseny, valamint a Nyelvi Intézet és az MSZBT által közösen rendezett orosz nyelvű kiejtési verseny eredményeit, majd kiosztotta a jutalmakat.

—Csepella—

EREDMÉNYHIRDETÉS

A Nyelvi Intézet minden ősszel orosz nyelvből, tavasszal nyugati nyelvből rendez fordítási versenyt. Az idén francia és spanyol nyelvből írták ki. A verseny feltételei nehezebbek voltak az eddigi lezajlott versenyek követelményeinél. Pl. 40 sort kellett franciából magyarra és 15 sort magyarról franciára fordítani, 2 óra 45 perc alatt. Ennek ellenére majdnem minden versenyző megoldotta a feladatot, ami az általános nyelvi színvonal emelkedését mutatja. Mivel a legjobb dolgozatokba is csúsztak be hibák, a tanszék nem tudott kiadni néhány első helyet. Az eredmények a következők:

Francia fordítási verseny (1963. április 11.)

- I. kategória. I.—II. évfolyam, külker-szak, és I.—II. évfolyam, általános kar.
I. díj. 150 Ft, Kovács Attila, II. évf. kker.
II. díj. 100 Ft, B. Tóth Vilmos, I. évf. ált.
III. díj. 50 Ft, Tücsök János, I. évf. kker.
III. díj. 50 Ft, Miklódy Zoltán, II. évf. kker.
III. kategória. III.—V. évfolyam, külker-szak.
I. díj. Nem adták ki.
II. díj. 120 Ft, Eber Edit, III. évf., kker.
II. díj. 120 Ft, Lengyel Márton, IV. évf., kker.
III. díj. 80 Ft, Feiszt Anna, III. évf., kker.

Spanyol fordítási verseny (1963. április 11.)

- II. kategória. I.—III. évf., kker-szak.
I. díj. Nem adták ki.
II. díj. 100 Ft, Király János, III. évf., kker.
II. díj. 100 Ft, Szentmáry Béla, III. évf., kker.
III. díj. 50 Ft, Buzás György, III. évf., kker.
III. díj. 50 Ft, Bánhidő Mária, I. évf. kker.
III. díj. 50 Ft, Oszkó Zoltán, I. évf., kker.

A Nyelvi Intézet az idén is megrendezte hagyományos orosz kiejtési versenyét. Az MSZBT-vel közösen megrendezett versenyen jelentős számú induló mellett a következő eredmények születtek:

- I. díj. Nem adták ki.
II. díj. Szegedi Iván, III. évf., kker.
II. díj. Müller János, I. évf., kker.
III. díj. Frenreisz István, II. évf., kker.
III. díj. Horváth József, II. évf., tanári
III. díj. Balázs Péter, IV. évf., kker.
III. díj. Eber Edit, III. évf., kker.

A hétnyelvű klubdelután keretében lezajlott orosz nyelvű fordítási verseny eredménye:

- I. díj. Mádi Csaba
II. díj. Anka Miklós

AZ ÖSZTÖNDÍJAKRÓL

Molnár János miniszterhelyettes rádiónyilatkozatából

Az Esti Krónika május 3-i adásában interjút közölt Molnár János művelődésügyi miniszterhelyetttel az új fel-

vételi rendszerről és az ezzel kapcsolatos új szociális intézkedésekről.

Ebben a nyilatkozatban hallottuk, hogy a kormány jelentősen növeli a diákjelölti ráfordításokat. Biztosítja, hogy minden jól tanuló diák 100—300 forintig terjedő tanulmányi ösztöndíjat kapjon tanulmányi eredményétől függően. A szociális támogatást pedig a család egy tagjára eső jövedelemnek megfelelően szintén 100—300 forintban állapítja meg.

Szeptembertől jelentősen emelkedik a Népköztársasági Ösztöndíjak száma, s összege is 1000, vagy 700 forint lesz ezután havonta.

A kitűnő, jeles és jó rendű hallgatók nem fizetnek tandíjat, és intézkedés történik arra is, hogy az egyetemi hallgatók diákothoni elhelyezési és étkeztetési gondjait megoldják.

Az elhangzott rövid nyilatkozat alapján megállapíthatjuk, hogy a kormány jelentős erőfeszítéseket tett az egyetemi hallgatók nyugodt életkörülményeinek biztosítására, nem árt azonban ha hallgatóink is mindent megtesznek a még hátralevő időben tanulmányi eredményeik javítására, hiszen szeptembertől az új ösztöndíjat és tandíjat erősen befolyásolja a tanulmányi eredmény.

—Kl—

PICASSO — NEM PICASSO?

Ugye kedves olvasó,

milyen élénk visszhangot vált ki egy mesterségesen megírt vitacikk helyett ezúttal valóban érdekes cikk. És hogy most mégis bizonyos fokig illúzióromboló akarok lenni a Picasso-levéllal kapcsolatban, arra alapos okom van. Szerintem a levél nem Picassótól származik. Igen, ez így talán meghökkenítő, egyszerűen elutasítani egy hivatalos újságban megjelent cikket (gondolok itt természetesen a jugszláv lapra), de érveim meglehetősen meggyőzőek lesznek. Nézzük csak, miről is van szó.

Picasso, korunk egyik elismerten legnagyobb művésze, állítólagos levelében véleményyt, talán, kifejezőbb úgy mondani, önkritikát írt saját művészetéről, egyben a mai nyugati művészetéről. Arról ír, hogy a gazdagok, a vezető pénzes körök ízlése szerint dolgozott és dolgozik. Nem úgy, ahogy szeretne, ahogy azt művészi ihlete diktálná. Miért teszi ezt? Válasza: a művész el akarja adni képeit, és ki fizet többet, ki veszi át meg — akinek pénze van. Tehát a pénzes rétegek ízlését kell kiszolgálnia (?). Arról is ír, hogy jelenleg dúsgazdag ember, s az életben anyagi problémái nemigen lehetnek. Bizonyára rögtön felvetődött mindenkiben a kérdés, miért nem dolgozik Picasso legalább most már saját művészeti ideái szerint? S itt egy lényeges ellentétkomplexumhoz értünk el.

Picasso kora ifjúságától

kezdve ismert egyéniség volt. Ugynevezett kék és rózsaszín korszakából (melyek már akkor olthatatlan kísérletezési vágyát, új utáni törekvésüket mutatták), a kubizmus úttörőjévé és vezéralakjává vált. Majd újabb és újabb kísérlete-

zések következnek a festészet, sőt, a szobrászat terén is. Absztrakt, naturalista, neoklasszicista és realista képek váltogatják egymást. Később az expresszionizmus, melynek hatása alatt elkészíti a művei között sokak által legjobbnak tartott *Guernicát* a spanyol polgárháborúról. Stílusváltásáról, kifejezőeszköz-kereséséről még csak annyit, hogy készített olyan portréorozatokat is, amelyben szinte összes addigi irányzata képviselője volt (Silvete, David). Ilyen gyorsan változott volna a pénzes körök művészeti ízlése?... Ez, persze, nem valószínű.

De akkor miért ez a nyughatatlanság, új stílusok, kifejezésformák, új hatások utáni vágy? Hadd hivatkozzam itt Picassóra! Realista képet, a valóság adekvát változatát a fénykép hűen tolmácsolja. De hogyan, mit érünk, ezt kell a művészek feltárni, ábrázolni, ez a mai, a modern művészet feladata — mondta egy kiállítás alkalmával. Ha még arra is utalok, hogy Picasso soha nem volt agról szakadt szegény ember, akkor úgy érzem, megfelelő érveket soroltam fel az állítólagos Picasso-levéllal szemben, s talán mások is úgy érzik, itt valami nincs rendben.

És még egy-két apróság

Miért küldte volna Picasso levelét egy kevésbé ismert, Jugoszláviában magyar nyelven megjelenő, kis példányszámú laphoz? Miért nem foglalkozna ezzel a levéllel vezető nyugati és keleti művészeti folyóiratok, sőt, politikai napilapok? Különösen manapság, amikor a szocialista országokban parázs viták folynak művészeti szempontokról, eszközökről, érthetően és a hallgatás. Szerintem lenne olyan nagy jelentőségű ez a levél, hogy nagyobb újságok is leközhelhetnének. Egyébként, hogy mi a véle-

ményem egy ilyen művészeti önvallomásra, arról e kétséges levél alapján nem kívánok írni, úgy vélem azonban, hogy Picasso az idézett levelet ebben a formában nem is írhatta meg.

A Közgazdászról igen helyes — bár talán biztosabb hírforrás alapján kellene ezt tenni —, hogy ilyen általános érdeklődésre számot tartó cikkeket közöl. A vitát is tovább lehetne folytatni, pl. „Véleményem a modern művészetéről” címen, addig is azonban, amíg illetékes helyről nem erősítik meg a Picasso-levél tartalmát — annak kikapcsolásával.

Seregi László

Egy negyedéves sirámai...

Egyesek szerint, a vizsgákra való jelentkezés természetéből szükségszerűen következnek az örökös konfliktusok. Négyéves tapasztalatom szerint, ez általában üres kifogás, ami mögé szépen el lehet rejteni a szervezetlenséget és a rugalmatlanságot. „Szubjektív” észrevételemet azzal is kezdhetem, hogy a háromhetes vizsgaidőszakra összehúzóított 7 vizsga révén, nem éppen az arányosság tárgyköréből kapunk szemléltető példát. (Mellesleg államvizsga előtt.)

Rendben van, így jött ki a lépés. Mit tehetünk? Vizsgázunk. Ehhez persze, előbb vizsgára kell jelentkezni, ami néha sokkal nehezebb, mint felkészülni egy ötfélévesnyi tananyagot felőlé szigorlatra. Szeretnék találos kérdést feladni. Ha az egyik tanszék április 27-ig fogadják el a vizsgajelentkezéseket, és egy másik tanszékén egészen április 30-ig semmiféle útbagazi-

tást nem tudnak adni, a vizsgaidőpontokat illetően, hogyan lehet összeállítani egy valamelyest is elfogadható vizsgarendet? Eláruljuk: valószínűségi számítás-sal! Igen ám, de a kiszámított eredmény gyakran belesik a szórásba. A tanszék utólag nyilvánosságra hozott időpontjaira más tárgyakból már jelentkezünk. A megoldás egyszerű: át kell iratni valamelyik vizsgaidőpontot, esetleg többet is. De a feladat megoldhatatlan, mert nem írják át. Nem, és nem.

Mert a diák ugyebár csak azért tologatja utólag időpontokat, mert bosszantani akarja az adminisztrációt. Mert a diák unatkozik, és nincs neki jobb szórakozása.

S mindezzel nem akarom azt mondani, hogy a diák feddhetetlen angyal. Vizsgajelentkezéskor sem az. Csakhogy ezt a tényt megállapítva, a fentebb elmondottak még nem kapnak más szint.

DISSZERTÁCIÓ-VITA

Dr. Szabados Anna

adjunktus, a Magyar Tudományos Akadémia április 22-én védte meg „A dieselelés jelentősége és továbbfejlesztési lehetőségei hazánkban” című kandidátusi értekezését.

Szabados elvtársnő 1951-ben felesen végzett az iparszak esti tagozatán, 10 éve az Ipargazdaságtan tanszék oktatója. Tanítványai mint jó előadót és nevelőt becsülik, szeretik. Disszertációjával nemcsak a tudományos kutatómunkára való alkalmasságát bizonyította; értékeisége egyben hasznos segítséget nyújtott a gyakorlatnak is — amint azt a vitán mind az opponensek, mind pedig a minisztérium képviselője megállapította.

Kommentár nélkül

Két héttel ezelőtt indítottuk útnak azokat a kérdéseket, melyeket április 30-ig kértünk visszajuttatni a szerkesztőségbe. Az egyetemen 79 KISZ-csoport van. „Névre szólóan” küldtünk mindegyiknek egy-egy vélemény- és javaslatkérő lapot, a KISZ-szervezet útján. Azért kértük az ötleteket, hogy felkutassuk a hallgatókat foglalkoztató kérdéseket, változatosabbá tegyük megnövekedett terjedelmű lapunkat.

Lapzártakor — május elején — a 79 kérdőívől összesen két darab érkezett vissza. A többi 77 valahol kallódik.

... És várjuk, hogy érkezzenek, mert naiv elképzelés az, hogy érdekes, tartalmas lapot lehet írni a hallgatók széles rétegeinek közreműködése nélkül, pusztán egy-két öntevékeny ember áldozatkész munkájából.

Szerkesztőség.

DICSÉRET

A KISZ végrehajtó bizottság dicséretben részesíti a III. évfolyam tanári „B” szak KISZ-csoportját, és külön Bethlendi Lászlót, a Fényes Elek Közgazdasági Technikum KISZ-szervezetének patronálásában végzett jó munkájáért.

A KISZ-csoport munkája nagy segítséget jelentett a technikum KISZ-szervezetének az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom céljainak eredményes megvalósításában.

*

Az egyetemi KISZ végrehajtó bizottság dicséretben részesíti a Rudas László utcai diákközt és a Veres Pálné utcai kollégium diákbizottságát a sokoldalú, színes, tartalmas kollégiumi program megvalósításában végzett munkájáért. Egyidejűleg köszönetet mond Genczein Ferenc elvtársnak a munka segítéséért.

KISZ VB

CSILLAGTÚRÁN...

vettek részt — már akik. — Jó idő, friss levegő, napfény, s mégis kevesen voltak. Talán a vizsgaidőszak „jeges” előszale csapott meg egyeseket, s már azért tanulnak? Vagy talán a szervezéssel volt baj? Mindenesetre használjuk ki a jó időt, időnként — amíg van —, s kiránduljunk.

Ki a hibás?

A KÖZÖMBÖSSÉG!

Múlt év októberében, a tdk-n belül olvasómozgalmat indítottak az első éves hallgatók számára. Igen szép számban jelentkeztek a tanszék által kijelölt témákra. Azonban úgy tűnt, mintha a jelentkezések összefrásával a szervezők képességei kimerültek volna. Holott a kezdeményezés az érdekeltek körében többé-kevésbé kedvező visszhangra talált és előkészítője lehet egy későbbi tdk-dolgozatnak.

Az első éves hallgatók úgy gondolták, a beindításhoz némi támogatást fognak kapni a tanszékettől, azonban ez legtöbb esetben elmaradt, vagy csak hetek, hónapok múltán történt meg, csupán egy-két tanszék részéről. (Pl. politikai gazdaságtan, és gazdaságtörténet tanszék.) A hallgatók körében — már akik komolyan vették a dolgot —, felmerült a kérdés, vajon nem lett volna-e helyesebb, ha maguk keresik fel a tanszékét, hiszen a tanszék legnagyobb része egyáltalán nem, vagy nem szívesen foglalkozott az első évesek olvasómozgalmával. (Természetesen, a felsőéves évfolyamok-

ra ez nem vonatkozik.) Legtöbben azzal intézték el a kérdést, hogy nem igen örülnének a tanszéken annak, ha harminc-negyven ember felváltva zaklatná őket különböző kérdésekkel.

Ez volt az egyik oka az olvasómozgalom ellaposodásának. A másik ok kétségtelen a hallgatók körében keresendő. Legtöbben szívesen foglalkoznának a kötelező tanulmányokon kívül szakmai kérdésekkel, azonban maguk sem tudják, melyik volna az a téma, amely érdeklődésüknek, hozzáállásuknak legjobban megfelelne, és ezért találmára választották témát, várva a tanszék tolvábbi instrukcióit. Voltak olyan hallgatók, akik szokásukhoz híven, erre is jelentkeztek, mint minden másra, de ezt sem vették komolyan, vagy túlzott elfoglaltságuk miatt, nem foglalkoztak a vállalt témával.

Sok hallgató elmondta, ő ugyan jelentkezett, azonban további útmutatások híján, úgy gondolta, az egészről nem lesz semmi.

Szinte jellemző az egész moz-

Lineáris programozás előadások a III. előadóban

A mostani harmadéveseknek egy éve még legfeljebb halvány sejtelmek lehettek a lineáris programozásról. Találgatták, hogy hasznos lesz-e. A büszkeség, hogy ők tanulnak az egyetemen először hat féléven át matematikát, csak egy cseppet enyhítette aggodalmaikat.

Am, a lassacskán befejeződő tanév mindent tisztázott. Az első félévi előkészítő oktatás után, a második félévben megismerkedtek a programozással.

Előadásait Bod Péter, az MTA Matematikai Kutató Intézetének munkatársa tartja. Ezekről az előadásokról sokat beszélnek a hallgatók, egyet-mást itt is érdemes megemlíteni.

A harmadévesek — kivéve természetesen azokat, akiknek nem kötelező tárgya —, többségükben rendszeresen járnak a matematika előadásokra. Pedig a megjelenést még sohasem ellenőrizte senki. Az előadáson figyelnek. Kévs kivétellel jegyzetelnek. Talán csak az első alkalommal fordult elő, hogy az oktatónak csendre kellett intenie őket.

Orvendetes dolog, ha az előbbieket elmondhatók egy tantárgy előadásairól. De mi ennek a titka? Egyszerű: jók a

lineáris programozás-előadások. Jók — három betű, s magában foglalja, hogy Bod elvtárs előadásai a figyelő hallgatók számára könnyen felfoghatók. Határozottan, világosan rendezzettek. S azt is, hogy nem egyszerűen matematikát tanít, hanem közgazdasági matematikát. S ha a matematikai modellek kapcsán ágazati, gazdasági problémák kerülnek szóba, azokra is világos magyarázatokat ad. Gazdag tapasztalataiból Bod elvtárs egyre-másra sorolja a gyakorlati példákat, bemutatja megoldásaikat is. Így a különböző gazdaságmatematikai feladatok a hallgatók előtt az élet valós problémáiként jelennek meg.

Az említett vonásokhoz tartozik még, hogy az előadó kapcsolata a hallgatókkal közvetlen. Valaki jelentkezik: — Miért kell az alumínium modellnél behozatali tényezőt is figyelembe venni? Megkapja rá a részletes magyarázatot. S ez egy jellemző epizód.

A elmondottak után — közeleg a vizsgaidőszak — adódik a kérdés: A jó előadások tükröződnek-e majd a vizsgaeredményekben? Az oktatói munkán biztos nem múlik, s ezt köszönjük Bod elvtársnak. A többi már a hallgatók dolga.

Ejnye!

A Közlekedési és fuvarozási ismeretek című jegyzetre legszívesebben azt mondaná az ember, hogy bárcsak minden jegyzet ilyen tömör volna. Tömör, áttekinthető, szerencsés arányban nagyvonalú és részletes — röviden szólva nagyon jól használható. És éppen ez ad jogot arra, hogy gyengésegéit szóvá tegyük.

Az iparszakos hallgatók négyéves tanulmányaik alatt nem találkoztak még egy jegy-

zettel, amelyben annyi bosszantó és helyel-közzel kimondottan humoros sajtóhiba lett volna, mint ebben. A 104. oldal példál az értesítő és vételel nem másra, mint „az átvévi értéksítésére” szolgál, a 124. oldal pedig „a feladó köteles... az áruszállító vérvényt az erre a célra szolgáló rovarban (!) (sic!) aláírni”.

Néhány esetben a szükségtelen precizitás, a jogszabályok szövegének vagy a szakmai zsargonnak mechanikus átvétele bosszantja a jegyzetből tanuló hallgatót. Mert aligha hihető, hogy fontos volna még az egyetemen megtudnia minden közgazdásznak, hogy a vasúti főosztály kereskedelmi szakosztálya szerkeszti a kutyadíjzabásokat, s a pályafenntartási szakosztálynak kell gondoskodnia az üzemi- és ivóvízellátás kérdéseinek minisztériumi irányításáról, s az állomási parkok és előterek rendezési ügyeiről. (58. oldal.) Az sem éppen a legfontosabb dolog — bocsánat! —, hogy az emberi hullák milyen feltételek mellett vehetők fel vasúti szállításra. A 110. oldal pedig a következő olvasható: „azt ellenőrizni, hogy a küldeményen elveszésnek... nyomra látszik-e”. Minden rosszindulst nélkül is lehet ezt úgy érteni, hogy a vasút alkalmazottja és az átvévi megnézi az elveszett küldemény hűl helyét. Pedig nyilván nem arról van szó.

—j—

Utolsó vizsgaidőszak

Négy év után sor került az orosz nyelvi záróvizsgákra. A vizsgákon eegyszer a vizsgáztatók is izgulnak a hallgatókért. A képen Nagy Vilmosné elnökletével Szabó Lajos vizsgáztat.

„Még tanulnia kell!”

A Neues Deutschland cikke Jevtusenkoról

A Neues Deutschlandban jelent meg Günther Kertzsch cikke, a „Szent együgyűség, avagy Jevtusenko filozófiája az ideológiai békés együttélésekről”.

A szerzőnek az a szándéka — amint ezt hangsúlyozza is, hogy megvizsgálja azt az elméletet, amellyel Jevtusenko nyugat-németországi tartózkodása idején fellépett. Nem a mi dolgunk, hogy meghatározzuk a szovjet költő helyét. Ezt megteszik már maguk a szovjet kommunisták is — mondja a cikk. — Azonban Jevtusenko Németországban lépett fel, a világméretű osztályharcnak azon a frontján, ahol elsősorban nekünk kell harcolnunk. Jevtusenko szereplése — enyhén szólva — nem segített nekünk. Azokat a politikai nézeteket, amelyekkel Nyugat-Németországban fellépett, a hamburgi Die Zeit terjedelmes cikkben ismertette — jegyzi meg a lap.

Idézi a cikk kezdetét, ahol Jevtusenko többek között ezt írja: „A földgolyó elfáradt... Nygyon elhúzódott a politikai versengés. Végül is mindenki szeretné már hallani a bíró kijózanító szíjtelét, amely a játékok végét jelzi.” A szerző ezzel kapcsolatban megjegyzi: Más szavakkal élve ez azt jelenti, hogy az osztályharc nagyon sokáig elhúzódott, terhünkre van, egyszerűen abba kell hagynunk.

Természetesen az osztályharc sokáig tart, mondja a Neues Deutschland. Az ösközöségi társadalom megszűnésével kezdődött, és nem is ér véget, amíg létezik az imperializmus. Adáz harc ez. Az utóbbi évtizedekben a szovjet nép viselte e terhek nagy részét. A szovjet nép most a kommunizmus felé halad, a föld egyharmada már szocializmusban él, és a győzedelmes népek felbomlasztják a gyarmati rendszert. Elfáradt a Föld?... A történelem még sohasem haladt ilyen gyors és szilárd léptekkel — írja az újság.

A szerző tovább ismerteti Jevtusenko véleményét, ahol azt mondja: „Sok kérdésben megalapozottan bírálhatom a Nyugatot, de a Nyugat ugyanakkor legalább olyan jogos bírálhatja a Keletet. Mind az egyik, mind a másik oldalon vannak hibák és egész-ségtelen jelenségek.”

Ez azt jelenti — írja a szerző, hogy az imperializmusnak és a szocializmusnak egyaránt vannak hibái. Jevtusenko mindkét rendszert parnasszusi magaslatról bírálja. Természetesen vannak nálunk hibák. Mi járattan úton haladunk, ahol nem sima és nem egyenes az út. Azonban ha még sok hibával is kell harcolnunk, a mi rendszerünk, még mindig egyszerűbb, igazságosabb, ésszerűbb, emberibb, mint az imperializmus.

Jevtusenko szavait idézve: „Meg vagyok győződve arról, hogy akármelyik német, aki hazám útján látná a tankokat, szintén nem örülne”, (ezeket a sorokat azután írta,

hogy a hamburg—bonni úton látta a NATO tankjait). A cikk szerzője rámutat: Nagyon sok német van, aki örül a Szovjetunió és a szocialista tábor katonai erejének, minthogy az féktartja az imperialistákat, különösen a nyugatnémeteket. Mi az általános és teljes leszerelés hívei vagyunk. És ha elérjük, ez nem Jevtusenko siránkozó tanulmánya segítségével valósul meg. A továbbiakban a cikk Jevtusenkónak a „jó emberekről” szóló „elméletét” bírálja. Jevtusenko bizonyos mértékben visszatér az utópistákhoz, akik azt hitték, hogy az új társadalmat „jó emberek” segítségével lehet felépíteni, különösen a „jó kapitalistákkal”. A lap Jevtusenko más véleményét is hozza: „Meghiúsultak reményeim, hogy a diplomaták elősegítik a népek közeledését és kölcsönös megértését. Elkecserelem, amikor látom, hogy nincs meg kormányaink között az elegendő kölcsönös megértés.” Ezzel kapcsolatban a szerző megjegyzi, hogy Jevtusenko nemcsak az imperialista politikusokra korlátozza következtetéseit. Ó hangsúlyozottan „kormányainkról” beszél. Mi eddig úgy tekintettük, hogy a békéért, a béketábor országai és a béke-világmozgalom harcolnak az egyik oldalon, szemben a másik oldalon levő háborús gyújtogatókkal. Jevtusenko kijelentéseiből következik, hogy az egyik oldalon találhatók az összes államrendszer jó emberei, a másik oldalon a rossz kormányrendszerek. Ennek semmi köze a marxizmushoz. Ezt nyilvánvalóan anarchizmusnak lehet nevezni.

A szerző élesen bírálja Jevtusenkót az ideológiai békés egymás mellett élésről szóló érveit. Mint a cikk megjegyzi, az NDK néhány kulturális szemlélyisége hibásan úgy ítélte meg, hogy ideológiai téren nem kell harcolni az imperializmus ellen. Azonban meg kell mondanunk — írja a szerző —, hogy a tévedések ilyen bonyolult rendszerét, amely az ideológiai együttélés megalapozását célozza, amelyet Jevtusenkónál találtunk, még nem ismertünk.

Bennünket elszomorít — mondja a cikk —, hogy Nyugat-Németországba érkezett szovjet barátunk ilyen keveset segített harcunkban. Mint a nyugatnémet sajtó több közléséből kitétnik, a sajtó munkatársaival való találkozásokon kikerülte a Kelet-Németországot érintő kérdéseket. A Neues Deutschland bírálja Jevtusenkót a renegát Wolfgang Leonhardtval való találkozásáért, aki ma sok pénzt keres azzal, hogy sárral szennyjezi be Kelet-Németországot és pártunkat.

A cikk szerzője szerint Jevtusenko nem lehet az ifjúság példaképe. Igen, a Szovjetuniótól sokat lehet és kell is tanulni — írja a szerző. Ami Jevtusenkót illeti, neki magának is sokat kell tanulnia.

(Megjelent az IZVESZTYIJA április 7-i számában)

(Fordította: Ligeti Sándor)

No, igen. Utolsó vizsga ide, utolsó vizsga oda, a tételhúzás izgalma nem csökkent.

Határozott tekintet, gyors mozdulat... S már nem is olyan nehéz.

Záróvizsgán duplán fontos, hogy kellő megfontoltsággal adjunk választ.

S aki szorgalmasan tanult, annak nincs mitől félnie. Jöhet a jó jegy.

Foto: Dányi

Berei Andor elvtársat

I. osztályú jutalomban részesítette a Magyar Tudományos Akadémia legutóbbi közgyűlésén az új magyar lexikon kiváló szerkesztéséért.

KÖZLEMÉNY

Május 18-án délelőtt 10 órakor rendezi a KISZ VB a negyedévesek ünnepélyes búcsúztatását. Az ünnepséget nagyszabású kultúrmasor követi neves fővárosi művészek fellépével.

CSERÉPTÖRÉS

Szabóki még egyszer átfutott egy-két iratot, majd a fiókba dobta az egész pakcsit. Telefonált a garázsba, s a gépkocsivezető hamar visszajött. A gyár új, nemrég bejártatott Volgája tíz perc alatt a belvárosba repítette.

Zsuppánál éppen ebédre visszatérően találkoztak a folyosón. Szidták az időjárást, közben vizsgálgatták egymást. Úgy oldalról. Fél évnél is több, hogy utoljára összefutottak egy értekezleten. Valamikor együtt dolgoztak. Lemezt egyengettek a Stern-Kalotai ventilátor cég műhelyében. De az régen volt. Zsuppán meg is jegyezte:

— Nem bóknaك szanem, de az régen volt. Zsuppán meg is jegyezte:

— Szabókinak már nyelvén volt a csipkelődő válasz, de csak ennyit mondott:

— Tudod, úgy van ez, a személyzetis két ember helyett öregszi.

S ezzel megnyitja a panaszok áradata. A napfoltok, a létszámterv sorra megkapták a magukét.

Az osztályvezetői szobában, míg a vendég a cigaretták választékát gusztálta, Zsuppán valamilyen lengyel export gondjairól panaszkodott. Aztán összecsapta a mappáját, kiszólt két kávéért és leült a kisasztalhoz.

— No, mi újság nálatok?

— Újság mindig akad. Hol ilyen, hol olyan. Szabóki nem akart ajtóstól rontani a házba. — Most például az az újság, hogy a szelvény műhelyből vidiát lopott két lakos-tanuló.

— Sokat? — Ezt Zsuppán úgy kérdezte, hogy a hangsúlyból is érződött: ezer a dolga, nincs kedve holmi gyári szarkák történetjén bosszankodni.

— Nem sokat. Tizenhat lapkát sikerült ki-vinniük. Az egyiknek aztán pirosat mutatott a lámpa a portán. Megmotazták, lebukott — ez eddig tiszta sor. Érettségizett tanulók, húszéves fiatalok. Habzsolnak a szórakozást, de arra már a tanulók ösztöndíjából nem futja.

— Értem. A fegyelmi mit hozott?

Az osztályvezető fejében ez járt: Az öreg róka megint felfedezett a gyárnak egy ügyes mérnököt. Százat egy ellen, hogy ilyen ügyben jött segítségért. Megsürgette:

— Mondd, összefügg ez azzal, amiért...

— Pontosan ez az ügy, amiért jöttem. A fegyelmi egyébként csak a jövő héten ül össze.

— Szívesen állok rendelkezésedre, Ferikém. De ilyen fegyelmi ügyekhez nem értek. Tudod mit, áthívunk a jogi csoporttól valakit. Mondjuk a kis Kollárt.

— Nem, hagyj Kollárt. Itt egészen másról van szó.

Zsuppán tréfásan megfenyegette, nehéz lett volna lepleznie türelmetlenségét.

— Ne titokzatoskodj, mondd már, miről.

— Mondom, de ne hidd, hogy örömdre lesz. Ebben az ügyben sajnós, a fiad is felelős...

Zsuppán meglepetten bámult rá.

— Andris? Ő is lopott?!

— Nem. Ő nem lopott. Pontosabban, nem vitt ki vidiát a kapun.

— Hát akkor miért hozod ezzel a lopással kapcsolatba a nevét?

— Elmondom röviden az egészet.

Szabóki látta, hogy Zsuppán úgy megszeppent, mint egy kisgyerek. Öszintén sajnálta.

— A forgácsolóban a D-3-as kompresszorhoz a lakatosok kétféle keményfemes marótárcsát készítenek. Az egyikbe 18 lapka kell, a másikba 30. A két tanuló kapott önálló munkaként ilyen tárcsákat. Őt a kisebbikből.

— Viszont a lapkákat a nagyobb fajtához utalták ki.

— Pontosan. Ötször tizenkettő, összesen hatvan fölös vidiabetéhez jutottak.

— Ki írta alá az utalványt?

— A fiad.

— Biztosan valami tévedés volt. — Zsuppán megnyugodva dőlt hátra a fotelban, nagyobb bajra számított. — Lelketlenül ijesztgeted az embert.

— Magam is örülnék, ha csak ijesztgetés lenne, de a jelek mást mutatnak.

— Éspedig?

— Az utalványt a fiad állította ki. A csoportvezetője is láttamozta, de rohant valahová, nem volt ideje elolvasni.

Zsuppán közbevetett.

— Beláthatod, hogy ebben övé a nagyobb felelősség.

— Be. De van más is. A két tanuló, a fiad két legjobb barátja. Sőt a gyárban nincs is több barátja. Külön-külön beszéltem a fiúkkal, s amikor az egyiknek azt mondtam, hogy a komája már beismerte, szépen kivallotta, hogy hárman tervelték ki az akciót. A lapkákat egy maszkec sztergályosnak készülték eladni. A pénzből is együtt szórakoztak volna. Így állunk.

— S Andris? Vele is beszéltél?

— Előbb a te véleményedre voltam kíváncsi.

— Az enyémre? De hát, mi az istent mondhatok én? Még ezt a dolgot is téled kellett megtudnom.

Felugrott. Fel-alá járkált a szobában. Fel-rántotta az ajtót, lármázott a kávéért, aztán visszafordult Szabókihoz.

— Nem szabad kitudódnia. Ferikém, a barátságunkra kérlek, nem szabad kitudódnia. Szabóki szótlanul nézte.

— Amikor kértelek, hogy helyezd el valamelyik osztályon, arra gondoltam, hogy végre megkomolyodik. Nagy gyár, az emberek s a munka.

— Mondd Bandi, tudod te hol tölti fiad az estét?

— A barátjaéknál — Zsuppán ezt úgy vágta rá, mint kisdidiák a feleletet az utolsó mentő kérdésre.

— S ki a barátja? Mennyi a heti zsebpénze? S azt tudod-e, hogy a KISZ-ből ki-zárták, mert féltve felé se nézett a szervezetnek. Ha keresték, kifogásokat mondtak.

Zsuppán feladta a védekezést. Maga is látta, hogy csak szánalmas erőfeszítés.

— Ezekről, ezekről nem tudok.

— Itt a hiba. Zsuppán ráförmedt.

— Miért vágsz olyan csodálkozó arcot? Talán magyarázgatassam neked, hogy nem kaszinóba jártam. Itt az én kaszinóm — s oda-csapott az asztalra egy köteg jelentést. — Mire estéknél hazakerülök, már mukkani sincs erőm. Az anyjára nem hallgat.

— A gyárban tudják, hogy ő is benne van?

— Nem. A barátai hallgatnak. Zsiványbecsületből.

— Nem is szabad, hogy megtudják. Ez a zsiványbecsület nekünk is jól jön. — Ugye, Feri — Szabóki vállára tette a kezét —, nem csinálj belőle ügyet? Hagyd ki Andrist.

— Ez most a legfontosabb?

— Dehogy a legfontosabb. Csinálok én neki olyan fegyelmet, hogy belezöldül. De érts meg, ha két ember megtudja, a híre úgy száll, mintha bementa volna a rádió. Holnap fogadhatom a részvétlátogatásokat, holnapután valakinek eszébe jut, hogy megvadjoljon, rendezetlen a családi életem.

Szabóki maga elé nézett, s megfontoltan válaszolt:

— Jó, nem bánom a dolgot. Néhányan biztosan gyanakodni fognak, de ezen már nem lehet segíteni. Természetesen, úgy gondolom, hogy valami végleges megoldást kell keresnünk.

— Végleges megoldást? Adjátok ki a könyvét... hozzájárulással. Ez lesz a legjobb. Rendezed én neki olyan fegyelmet, de olyat...

Szabóki nem várta ki a végét.

— Rendben van Bandi, a könyvét kiadom. A többi pedig a te dolgod. Hanem, mégis azt mondanám, többet ér a hideg ész.

Fellélegzett. A megoldást valahogy így képzelte maga is. Amióta ez a vidiá-ügy kipattant, rettenetes kutyaszorítóban érezte magát. Bárkiről — ha saját fiáról lett volna szó, nem teketóriázik ennyit. De a Zsuppán gyerek mögött mindig az apát látta. S az apát nem akarta büntetni. Nem, mert tudta, hogy nem bűnös. Vagy talán bűn-e, hogy számára összefolytak a nappalok az éjszakákkal és... és a rohanásban elfelejti tulajdon csemetéjétől megkérdezni hová, meddig, édes gyermekem?

A beszélgetést követő nap reggelén ifj. Zsuppán András már be sem ment a munkahelyére. Valaki azt mondta, hogy az apja újságíró csínált belőle. Ezen aztán a fél gyár nevetett, mert kollégája esküvel bizonygatta, hogy magyar irodalomból pótvizsgázott az érettségien.

A fegyelmi határozat? Idővel megszületett az is. A csoportvezető írásbeli megrovást kapott. A két lakostanuló féltévet. A tanulóidejükét ennyivel meghosszabbították. Egyikük a tmk-ba került, másik a forgácsolóba karbantartónak.

Az utalvány kiállításáról a határozat hallgatott.

Zsuppán András már a negyedik hetet töltötte új munkahelyén, egy műszerekkel foglalkozó nagykereskedelmi vállalatnál. Munkájával hamarosan egyenesbe jött. Számokat másolt, „kis papírról a nagy papírra”. Megismerte a kollégákat és a főnököket is. Bár az első ismerkedés nem volt kedvére.

Szabó bácsi így mutatta be mindenkinek: — Új munkatársunk ez a jóvágású fiatalember, Zsuppán elvtárs fia.

Zsuppán elvtárs fia... Zsuppán elvtárs fia. Úgy bújtatták mindenütt az apja neve mögé, mintha valami védőpajzs lenne. Soha sem szerette ezt. Nem állított szigorú normákat maga elé, de ennél többre akart jutni. Beleborzolt az önértébe, hogy ő nem ifj. Zsuppán András, csupán a fia egy Zsuppán-nak. Bár nem is olyan utolsó dolog — valotta be önmagának —, hogy apa csak oda-telefonál valahová, s minden megy simán.

Két idősebb férfivel dolgozott egy szobában. Kevésbeszédű emberekkel. Legalábbis Andris jelenlétében nem beszélgettek. Ha valamit megkérdezett tőlük, szívesen magyaráztak, de utána újra visszabújták a számoszlopaikba. Andris egyszer észrevette, hogy leveleznek. Az öreg Gács írt valamit egy papírlapra, becsúsztatta egy aktakötebe, s áttette a másik asztalára. Kollégája elolvasta, aztán bólintott. Végezték a dolgukat tovább.

Andrist ez az eset vérig sértette. De úgy tett, mintha észre sem vette volna. Nem akart neveltségessé válni.

A büfében gyakran megfordult. A csinos kávéfőző lányban régi osztálytársa hűgát ismerte fel. Gondolatai három-négy napig csak Mari körül kalandoztak. De hamarosan kigyógyult belőle. A presszógép körül túlságosan nagy volt a tolongás. Pedig Mari csapnivaló kávé főzött. Még neki is. Andris hiúbb volt annál, mintsem megkockáztatta volna a visszautasítást.

A két tanulóval — Zolival és Dióval — nem szakadt meg a barátsága. Estéiket többnyire együtt töltötték egy nagyobb társasággal. Magnóztak, kártyáztak az egyik fiú lakásán. Ha csurrant egy kis pénz, vitték egy összegben valamelyik jobb helyre. Béke-grill, Jereván, Mátyás pince jöhetett szóba. A Békét kedvelték legjobban. Színházba, így együtt nem jártak. Néha említette valamelyik lány, de a többiek tüstént lehurrogták.

Apa a gyári ügy után eltiltotta Andrist a társaságtól. Nyomatékként pofonokat is adott hozzá. De elmúlt a sajtás, és ugyanolyan gyorsan enyhült az ellenkezés szigora is.

A gyár? Zoliek mesélték, hogy a műhelyekben sokáig beszéltek a lopásról. Őt is emlegettek. Az öreg Dudari azt mondta: „Megeszem a kalapom, ha az a kölyök nem a fegyelmi elől menekült. Mert annál a vidiá-utalványnál nem a ceruza csúszott meg. De nem ám! No, de a papa kedvencét ki merné bántani?”

Andris az első napokban félt attól, hogy a vállalatnál is megtudják a gyári dolgot. Ha a telefonhoz kérték, megrezent — most hívják az igazgatóhoz. Nem, nem attól tartott, hogy baja eshet. Csak szívből utálta a lelkifőrcsöket.

Egyik nap dolga akadt a műszaki osztályon. Valami műszaki leírást kellett felülvizsgáltatnia. Amikor benyitott, az ott dolgozó két fiatal mérnököt éppen vitában találta. Belépett, elhallgattak. Átadta az iratot, s indult is kifelé. De ahogy behúzta volna maga mögött az ajtót, egy ingerült kifakadás elérte a fülét:

— ...ez a ficsúr pedig, ha az apja nem állna a háta mögött, üres kenyérré valót sem keresne...

Tudatába a szavak borotvaként hasítottak. Visszafordult:

— Van valami kifogásod, kolléga úr?

A mérnök ráemelte tekintetét, megrázta a fejét. Kissé húzta a szót.

— Nem, semmi barátom. Semmi.

Ez a nyugodt, magabiztos hang csak tovább paprikázta. Agyában dobolt a vér. Lépett egyet előre, aztán — maga sem tudta hogyan — teljes erővel belevágott a mérnök arcába.

— Nesze! — liheget nekivadulva, s már a másik keze is repült volna, hogy ismét lecsapjon, de a mérnök erős keze összemarkolta nyakán a zakót, s kissé meghúzta felé. Elvesztette az egyensúlyát, keze a levegőben maradt. Szemét egy nagy ütésre számíva ösztönösen behunyta. De nem történt semmi. Ránézett a mérnökre. Az még mindig fogvatartotta és nézte, összehúzott szemmel.

— Laci, ésszel légy! — szólt a másik.

A mérnök, mintha erre várt volna. Fogal között szűrte a szót, egészen csendesen mondta:

— Takarodj, taknyos — s nekilökte az ajtóknak.

Andris kitámolygott a szobából. Szégyellte csak magát, vagy valóban rosszulletet fogta el, maga sem tudta volna megmondani. Kinyíratom apával — ez volt az első gondolata. Hogy is hívják? Nézte a névtáblákat: Marosi László, Zádor Jenő. Tehát Marosi.

Egy pillanat alatt határozott, a kabátjéért indult. Az osztályon egy szót sem szólt senkinek. Sietett. Ki innen, ki az utcára. A csipős hidegben megborzongott. Felgyűrte galérlját, cigarettára gyújtott, s nekivágott gyalog. Haza, persze, hogy haza. Jó lett volna kibeszélgatnie magát valakivel, de hamarjában nem jutott eszébe senki. Az izgalomtól remegett a gómra, ugrált az ujjai között a cigarettája is. Hosszú, sietős lépésekkel mérte az utcát. Akik szembe jöttek, mind ránéztek, s szemükben ott ült a kérdés: — No, mi van ficsúr? Rádszakadt az ég?

A negyedik keresztutcán is túljutott, mire egyáltalán normális ütemet tudott parancsolni a lábainak. Agya dolgozott, mint valami fékevesztett számológép, s képtelennél képtelenebb gondolatokat variált.

— No és hogy mondom el apának? Szidta őt. Azt mondta róla, hogy korrupt csirkefogó. Hogy toldozza-foldozza a fia disznóságait. Nem, nem igaz. Ezt nem mondta, csak azt, hogy a fia az ő hatalmával élésködik. Élésködik? De hiszen más sem tőri össze magát az igyekezettől a munkahelyén! Más is megbotlik. De mindenki csak őt figyeli.

Lesik, mert irigyek. Igen, ez az igazság, irigylik. Beszélnek róla.

Még a gyárban történt az eset, amikor két „négyórás” kislány megszólította: Ne haragudjon — ők fogadtak —, mondja meg, hogy igazán miniszter-e a papája vagy sem. S akkor ő még egy kicsit büszke is volt erre. A jóisten a megmondhatója, hogy miért. Jól esett, hogy őt más szemmel nézik.

Már nem nézegette a szembejövőket, nem nézett se jobbra, se balra. Az utca forgataga, mintha egy tőle külön világ nyüzsgése lett volna. Átment az úttesten, s a mögötte szitkozódó autót arra sem méltatta, hogy hátranevessen. Befordult a Thököly útra. Előtte egy csoport sporttáskás fiú balgatott. Hangosan tréfálkoztak, ugratták egymást. Ismerte őket. Lelassította lépteit, most semmiképp sem akart velük találkozni.

— Marosi nem ütött vissza — villant eszébe. Miért nem? Ő is apára gondolt abban a pillanatban. Arra, hogy ha dühét szabadjárja engedni, többet veszíthet. Andris most a szüleit is ellenségeinek érezte. Selyempapírba burkolták. De ez a burok elzárta az emberektől. A vidiá-ügyből kimentette apa embersége. Zoli mondta is előre: Nem féj, ha zúr lesz, téged kiránt a faterod. A fegyelmet valóban megúsza. De a gyáriakkal félt találkozni.

Andrisal legfeljebb csak az apja szokott kiabálni. Akkor is, az után a beszélgetés után, alighogy Szabóki kitette tőle a lábát, felhívta telefonon. S kiabált. A végén lecsapta a kagylót. Andris az esti tortúra elől legszívesebben megszökött volna. Nem tette. Ugyan hová szökött volna. Szökés jutott eszébe, pedig valójában százszor jobban ragaszkodott a biztoshoz, az otthoni kényelemhez. Ennek igazságát már maga is belátta.

Egyszerre azon kapta magát, hogy egy játkbólt kirakatát bámulja. Tovább sétált. Gépiesen kerülgette az embereket. Tán még sosem fordult elő, hogy ilyen mélyen bele-gondolt volna az életébe.

A pofonok, apa pofonjai legfeljebb megalázták. A szemrehányások áradata sem hatotta meg. Megszokta. Apa csak az öregek fejével gondolkodik. Ha dühös, ezt hajtogatja: Úgy élsz, mint az én időmben a bankárok kölykei. Pedig az ő lakása is más, mint az apjéé volt. Miért akad fenn, ha könnyebb az életem, mint az övé volt. Miért, miért?

— ...De Marosi ma nekem nem ütött vissza...

Zolit sem ütötte volna meg? Őt nem protezsálta az apja sehová. Valóban, hát milyen ember vagyok én? Ha rohanganék, kimutatásokat bogarásznék, attól egyszerre más ember teremne a helyembe? Többet ér ember lenne? Fene tudja...

Jó, valamit valóban tenni kéne — ebben apának igaza van. De mit?

Ilyen valóságban Andris eddig sohasem érezte magát. Megbillent vele a világ. Elhagyta a biztonságérzete. De megérezte, hogy egyensúlyát most az egyszer neki magának kell megtalálnia.

Kiért Zuglóbán.

Az egyik fiú már régen hívta a filmgyárba díszletesnek. Sokszor kell éjszakázni. Dolgozni éjjel? Brr... Ezen az ötleten nem sokáig medítált. Jött helyébe másik. Olyan, amelyik nem most jutott eszébe először: A gyárban jól keresnek a betanított hegesztők. S a munka sem olyan kibírhatatlan. A gyárban. Maga elé képzelte apa mehökkent arcát, ha bejelenti, hogy új munkát keresett. De biztosan örülni is fog. Ettől a gondolattól valahogy neki is jökedve kerekedett. De vajon visszavennék-e? Megérné... mondjuk, megérné még a fegyelmet is.

Nem tudott elemenni mellette, bal külsővel megcélozott egy kukavödörből kipottyant konzervdobozt. A kiszolgált ibrik éktelen csőrömpöléssel vágódott az úttest közepére. Körülnézett. Nem látta senki. Még szerencse.

A Gyarmat utcában már végig égtek a lámpák.

Torma Imre

Alapelv; az egyes országok szuverenitása

Napjainkban a szocialista tábor országainak fejlődése eljutott abba a szakaszba, amikor lehetővé válik az egyszerűsítés szükségességének vált olyan szerv létrehozása, amely összehangolja az egyes országok gazdaságának fejlesztését. A KGST jó működése a szocializmus fejlődésének, a kommunizmus felépítésének egyik alapvető tényezőjévé vált.

Lapunk felkérte Kis Tibor elvtársat, az Országos Tervhivatal nemzetközi együttműködési főosztály vezetőhelyettesét, hogy adjon választ néhány, a KGST-vel kapcsolatban felmerülő kérdésre.

Miben látja a KGST szerepét a szocialista tábor országainak fejlődésében?

A KGST megteremt a lehetőséget

1 az országok gazdasága termelékenységének növekedésére,

2 a kiegyenlítődés folyamatának meggyorsítására.

Az egyes országok gazdasága és ezen keresztül a KGST-országok összességének gazdaságának termelékenységét elsősorban a termelés szakosításán — „részegység-szakosításán” — keresztül kívánjuk elérni.

Mit jelent a termelés „részegység-szakosítása”?

Ha például az autóbussz termelésének „részegység-szakosítását” végezzük el, ez azt jelenti, hogy az autóbussz egyes részeit (pl. motorját, karosszériáját stb.) különböző, erre legjobban berendezkedett or-

szágok állítják elő nagy tömegben, és így magas termelékenységgel. Az összeszerelési munkákat lehetőleg a legnagyobb súlyú oltó ország végzi, amelynek adottságai leginkább megfelelnek a munkaigényes termelésnek. Tekintettel arra, hogy a szerelési munkák minden ország számára nagyon kifizetődőek, az az ország, melynek adottságai erre a legjobbak, csak nagyobb súlyú, tehát nem egyedül vesz részt az ilyen munkában. Az eddigi számítások kimutatták, hogy a szállítási költségek — tekintettel arra, hogy „kisfajcsúlyú” termékekről van szó — a termelési költségek igen kis hányadát teszik ki.

A szakosítás semmiesetre sem jár azzal, hogy az egyes országok más iparágait nem fejlesztik. A szakosítás azt jelenti, hogy minden ország, minden iparágát tervszerűen és arányosan fejleszt, de az iparágakon belül egyes termékek termelését (azon termékekét, amelyek termelését a többi országhoz képest a leggyorsabban tudja megoldani), nagyobb súlyú szerepelteti.

Másik fontos kérdés a szocialista országok „nívelődésének” meggyorsítása. Ezen elsősorban azt kell érteni, hogy a KGST a termelékenység növelésén keresztül biztosítja, hogy az elmaradott országok az átlagosnál nagyobb ütemben fejlődjenek.

Jó példa erre, hogy a korábban elmaradott román és

bolgár gépgyártás, ma megközelíti a mi gépgyártásunk színvonalát.

Milyen új jelenségeket lát a KGST munkájában?

Az egyes tagországok miniszterelnök-helyetteseinek részvételével megalakult a végrehajtó bizottság. Kéthavonként üléseznek, és operatív módon olyan kérdéseket is eldöntenek, amelyek korábban hosszú ideig húzódtak.

A végrehajtó bizottság számára az állandó bizottság, a titkárság, és az ún. „tervbüro” készített elő az anyagokat.

A tervbüro az a szerv, amely összesíti, elemzi, az egyes országok terveit, és az ebből fakadó feladatokat, valamint javaslatokat dolgoz ki a végrehajtó bizottság számára.

A tervek kétoldalú (két ország közötti) egyeztetésének fejlesztése mellett, egyre nagyobb jelentőséget kap a tervek többoldalú egyeztetése.

Hogyan oldja meg a KGST az esetlegesen felmerülő érdekellentétekből adódó problémákat?

A KGST-n belül alapelv az egyes országok szuverenitásának tiszteletben tartása. A végrehajtó bizottság nem hozhat olyan határozatokat, amelyek az érdekelt országok valamelyike nem fogad el.

Ha esetleg olyan termék termelésének szakosításáról van szó, amely minden ország számára gazdaságos és a termelésben minden ország részt is kíván venni, a terméket nem egy, hanem minden ország gyártani fogja. A termelésben azonban a különböző országok különböző súlyú fognak részesedni, aszerint, hogy a termék gyártása, hol mennyire gazdaságos.

Ha valamely ország valamilyen közös gazdasági akcióban nem kíván részt venni, „érdektelenséget” jelent be, s ezzel az ügy el van intézve.

Miben látja a közgazdasági képzés feladatait a KGST-vel kapcsolatban?

Bővíteni kell a világgazdasági ismereteket.

Tüzetesebben meg kell ismertetni az egyes szocialista országok népgazdaságát.

Ismerni kell a világgazdasági alakulását és képzetét.

Bővíteni kell az áruismereteket.

Elengedhetetlen a nyelvek ismerete.

Utóljára, de nem utolsósorban, nagy jelentőséget tulajdonítok a különböző folyóiratok rendszeres olvasásának — fejezte be nyilatkozatát Kis elvtárs.

Izsák Péter

„Szabadságot és függetlenséget akarunk”

Fehérek és feketék

Egbenyúló bérházak, és nyomorúságos viskók. Oriási kávéültetvények és éhbéért dolgozó munkások. Tudatlanság és tanulmánygyűlölet. Verjétek, izzadságcsöppek, méretetlen kizsákmányolás. Ez Kenya.

— Ma még Anglia gyarmata, de elnyomni a szabadságukat követelő tömegek hangját nem lehet — mondja az egyetemünkön tanuló kenyai diák, Odundo Ambitho —, a hamu alatt már izzik a tűz.

Hogyan indult el a kenyai felszabadító mozgalom, amely példa volt valamennyi Kelet-Afrikai ország előtt, és amelynek hatására mindenhol fellángoltak a harcok?

Hogy a mozgalom okát és célkitűzéseit megértésük, néhány előzményt szeretnék elmondani. Kenyát, mint az egyik leggazdagabb afrikai területet, Anglia mindenáron szeretné megtartani. Iparilag ugyan elmaradott ország, de mezőgazdasági termelésének fő hányada Angliába kerül, mint olcsó nyersanyag. Erthető, hogy Anglia a gazdasági elnyomással teljes politikai elnyomással támasztja alá. Egészen 1956-ig nem volt képviselőválasztás, a parlamentben mindössze két afrikai szerepelt, természetesen az angolok által kijelölt és az ő politikájukat kiszolgáló afrikaiak. Ilyen körülmények között indult meg 1952-ben a Kenyatta vezette alatt megerősödött Nemzeti Politikai Párt vezetésével a felszabadító mozgalom. A mozgalomban minden szabadságszerető kenyai részt vett. Anglia megrettent a fejleményektől, és a számára kellemesebb megoldást, az erőszakot és terrort választotta. A vezetőket börtönbe zárták. Kenyattát hétévi kényszermunkára ítélték. A mozgalmat elfojtani nem tudták. Megindult a partizánharc az erdőben, amely öt évig tartott. 1961-ben Afrika és a világ közvéleményének hatására Kenyattát és társait szabadon engedték.

Hallottuk, hogy a bátyád Kenyatta mellett szintén részt vett a mozgalomban?

Szeretném, ha erről mondanál egy pár szót.

— Bátyám, Achieng Onoko, 1945-ben titkári tisztséget töltött be a nemzeti pártban, ahol Kenyatta volt az elnök. 1952-ben a többiekkel együtt őt is elfogták, és csak 1961-ben engedték ki. Ma szintén a párt vezetői között van.

Mit vársz a május 18—25-ig tartó parlamenti tárgyalásoktól?

— Kenya fel fog szabadulni

Anglia reformokkal akarta megoldani a helyzetet, de minket nem elégítenek ki ezek a reformok. Mi szabadságot és függetlenséget akarunk. Azt akarjuk, hogy minden tanuló vágyó ember iskolába járhasson, hogy a ke-

nyai parasztok a saját földjeiken dolgozhassanak. Azokat az európaiakat, akik becsületesen akarnak élni és dolgozni, segíteni akarnak a független Kenya felépítésében, szívesen befogadjuk, de nem alkuszunk és nem felejtünk. Nem felejtjük el azokat a borzalmakat, amiket velünk tettek.

A magyarok nagyon jó emberek. En sokat tanultam a magyar fiataloktól, sok mindent ismertem meg az ő segítségükkel. Szeretném, ha most az én segítségemmel megismernék Kenyát, az ottani emberek helyzetét, életét, vágyait, és céljait. Csak így érthetik meg, hogy miért harcolunk, miért bizunk hazánk felszabadulásában.

— Gegesi —

Nemzetköziség

Tanszékeink KGST kutatásai

Az egyre bővülő szocialista nemzetközi munkamegosztás jelentős feladatokat ró nemcsak a gazdasági életet irányító operatív szervekre, hanem a közgazdaságtudományra is. Ezekben a kutatásokban részt vállal egyetemünk is, amivel egyúttal annak feltételeit is biztosítja, hogy a nemzetközi munkamegosztással kapcsolatos kérdések oktatása megfelelő színvonalon történjen.

Az egyetem részt vesz azoknak az akadémiai kutatási feladatoknak a kidolgozásában, amelyek kapcsolódnak a nemzetközi munkamegosztás problémáihoz.

A szocialista nemzetközi munkamegosztás elvi kérdéseinek kidolgozása nagy átfogó feladat, melynek kutatásában három tanszék is közreműködik. A politikai gazdaságtan tanszék, az együttműködésnek és a bővített szocialista újra-

termelés ütemének összefüggéseit tanulmányozza. Emellett a bővített szocialista újratermelés ütemével kapcsolatos egyéb tényezőket is a többi szocialista ország tapasztalatait is figyelembe véve vizsgálja. Az ipargazdaságtan tanszék a nemzetközi együttműködés hatékonyságát a hatékonysági számítások gazdasági összefüggéseit kutatja. A külkereskedelmi tanszék ezen a témán belül az egyes országok fizetési mérlegével és a szocialista nemzetközi munkamegosztással foglalkozik.

A szocialista gazdaság tervszerű szabályozásával kapcsolatos feladaton belül a külkereskedelmi tanszék a tervgazdasági mechanizmus és a nemzetközi munkamegosztás, a külkereskedelem összefüggéseivel foglalkozik. Külön téma a nemzetközi szervezetek és tulajdonformák a nemzetközi munkamegosztás keretében.

termelés ütemének összefüggéseit tanulmányozza. Emellett a bővített szocialista újratermelés ütemével kapcsolatos egyéb tényezőket is a többi szocialista ország tapasztalatait is figyelembe véve vizsgálja.

Az ipargazdaságtan tanszék a nemzetközi együttműködés hatékonyságát a hatékonysági számítások gazdasági összefüggéseit kutatja.

A külkereskedelmi tanszék ezen a témán belül az egyes országok fizetési mérlegével és a szocialista nemzetközi munkamegosztással foglalkozik.

A szocialista gazdaság tervszerű szabályozásával kapcsolatos feladaton belül a külkereskedelmi tanszék a tervgazdasági mechanizmus és a nemzetközi munkamegosztás, a külkereskedelem összefüggéseivel foglalkozik.

Külön téma a nemzetközi szervezetek és tulajdonformák a nemzetközi munkamegosztás keretében.

Mi újság a hatvani táborbelyen?

Válaszol Kollarik Amália, a hatvani tábor vezetője

A legizgalmasabb kérdés, mit fogunk dolgozni?

— Már megkötöttük a szerződést a Hatvani Állami Gazdasággal. Eszerint a munka a következő lesz:

Cseresznyeszedés;

Kajsziészedés és válogatás; Zöldbabeszedés.

Ezek a munkák a különböző gyümölcsök érésének sorrendjében kerülnek sorra. Ez a tábor ugyan nélkülözni kénytelen a Balatont, viszont előre láthatóan jobban felszerelt lesz, mint az aligai. Elsősorban a tisztálkodási viszonyokat igyekeztünk biztosítani. A közelben nincs víz, ezért a gazdaság víztárolót építtetett a tábornak, amely csőrendszeren keresztül a zuhanyozók állandó vízellátását szolgálja. A táborból kb. 20 percre van a Lőrinci Erőmű. Sikertörténetét kapni arra, hogy a táborozókat az erőmű strandjára járhassanak.

A gazdaság villany hűtőszekrényt és boylert ad, a gyorsan romló élelmiszerek megővására, valamint a folyamatos meleg víz biztosítására. Igérték a tábornak tv-készüléket is.

A táborvezetőség mindent meg fog tenni azért, hogy a tábor kulturális programja kielőző színvonalú legyen, az előadások megfelelően az egyetemisták érdeklődési körének és műveltségi színvonalának.

Végül, de nem utolsósorban! A legjobb brigádok jutalom busz kirándulást tethetnek Egerbe. Erdemes lesz tehát jól dolgozni. Mindent összevetve: a gazdaság kb. 100 ezer forintot ruház be ebbe a táborba, és ezen túlmenően is nagy segítséget nyújt a munka jó megszervezéséhez. Ezt az áldozatvállalást a táborozóknak kötelessége jó munkával viszonozni. Kérjük tehát őket, vegyenek részt a munkában itt

is az előző táborokban már tapasztalt lelkesedéssel, és munkakedvvel, ehhez jó egészséget, sok sikert, s nem utolsósorban, jó időt kíván a táborvezetőség.

Megköszöntük Kollarik Amáliát elvtársnő, a hatvani tábor vezetőjének a részletes tájékoztatást.

Kollarik elvtársnő idén ötödik évét veszi át a táborban, mint táborvezető. Mindenki, aki csak volt már vele táborban, ismeri a táborélet minden mozzanatára kiterjedő áldozatkész munkáját.

Ebből az alkalomból kérdeztük meg mi indítja arra, hogy most már az ötödik nyáron — saját sávaival élve — prilikóvá váljék és részt vesz a táboréletben.

— Nagyon sokra értékelem azt a munkát, amit a gyerekek ott csinálnak — válaszolja Kollarik elvtársnő. — Tisztában vagyok az általuk vállalt feladatok nagyságával, mert természetesen is a kétértelmű kikapcsolódás, szórakozás, de végül is a domináló munka ami legtöbbször a szokatlansága miatt, bizony komoly erőfeszítést követel. En ezt nagyon szép és komoly dolognak tartom. Ez indít arra, hogy magam is részt vegyek benne, és a lehetőségekhez képest segítsen és könnyítsem ezt a munkát.

A régi és új táborozók nevében, akik már tapasztalták és akik majd tapasztalni fogják ezt a segítő és baráti támogatást, szeretettel üdvözljük Kollarik elvtársnőt.

Kéthly Katalin

A magyar ezüst jövője

A nemzetközi munkamegosztás nélkül aligha fejlődhet volna hazánk ipara jelenlegi színvonalára. Vizsgáljuk meg közelebbről bármilyen terméket, szinte alig találunk közöttük olyat, amelynek kiinduló anyaga ne külföldről származna. Országunk közismerten szegény nyersanyagokban. Behozatalra szorulunk vasércből, kocszóból, fából, gyapotból, nyersgumiból stb. E nyersanyagok zömét a Szovjetunió hosszú lejárattal szerződésnek alapján szállítja, s mi ezekért munkaigényes késztermékekben fizetünk. Így azután a Szovjetunió tízszer annyi tonna súlyú árut szállít nekünk, mint amennyi a Szovjetunióba exportált magyar termékek súlya. A kapitalista világban nincs arra példa, hogy egy hatalmas, gazdag állam legyen egy kis ország nyersanyagszállítója.

Van viszont egy természeti kincsünk, amelyben világszínvonalon is igen gazdagok vagyunk, ez

a bauxit.

A bauxitból előbb timföld készül, majd pedig kohósítás útján az alumínium, a „magyar ezüst”. Ez az értékes színes fém sok mindenért kárpótol bennünket. Hiszen korunk

egyik legfontosabb nyersanyaga az alumínium, amelyet kis fajcsúly, nagy szilárdság, kémiai ellenállóképessége, alakíthatósága stb. különös rangra emel a technikai forradalom mai időszakában.

Értékes természeti kincsünk kiaknázását viszont fékezi, hogy minden tonna alumínium kohósításához körülbelül 16 ezer kilowattóra elektromos áramra van szükség. Országunk pedig nem dúskál energiában. Amit nyertünk az olcsó bauxittal, azt ráfizetjük a drága árammal. Ezt az ellentmondást oldja fel a nemzetközi munkamegosztás, a múlt évben aláírt szovjet—magyar alumíniumegyezmény.

A szerződés szerint egyre növekvő mennyiségű, 1980-ban már 380 ezer tonna timföldet szállítunk a Szovjetunióba, amelyből igen olcsó vízi energiával 165 000 tonna alumíniumot kohósítanak. (Ilyen tömegű timföld kohósításához a jelenlegi villamosenergia-termelésünk 40 százalékára lenne szükség!) Ez a kooperáció a Szovjetunió számára is előnyös, hiszen világgazdasági áron értékesítheti az ennél jóval olcsóbban termelt vízi villamos energiát. Hazánk viszont teljes egészében visszakapja a Szovjetunióban kohósított tömbalumíniumot, amely immár sok

millió kilowattóra villamos energiát tartalmaz. Sok példa van rá, hogy ennél nagyobb távolságra olcsó víziúton timföldet, illetve alumíniumot szállítanak. De először fordul elő a világon, hogy a timföldet szállító ország fém formájában visszakapja teljes nyersanyagát.

A 165 ezer tonna alumínium (amely háromszorosa a jelenlegi termelésnek) értéke

80 millió dollár,

automatikus vezérlésű

de ennek sokszorosát kaphatunk a világgazdaságban, ha tovább feldolgozzuk félkész gyártmányokká, majd pedig kész termékek: alumínium autóbuzst, vasúti személykocsit, hajót, alumínium burkolatú kábel, alumínium hidat, csomagolóanyagot stb. exportálunk.

Különös előny számunkra, hogy a Szovjetunió fedezi az alumíniumkohók és erőművek sok milliárdos beruházási költségeit, s mi összes anyagi erőnket a bauxittermelés, a timföldgyártás és az alumíniumfeldolgozó ipar fejlesztésére összpontosíthatjuk. A termelés hatalmas méretei nemcsak azt teszi lehetővé, hogy messze magunk mögött hagyjuk a legfejlettebb tőkés országokat az egy főre jutó alumíniumtermelésben, hanem azt

is, hogy az alumíniumtermelésünk a világon a legkorszerűbb legyen. A bauxitbányászat és a timföldtermelés ma is korszerűnek mondható, de Ajka mellett például olyan hatalmas, teljesen automatizált timföldgyár épül, amelyben a termelékenység, a jelenleginek ötszörösére emelkedik. A leginkább azonban a félkész gyártmány termelése fejlődik. Székesfehérvárott olyan nagy

hengorosok épülnek, hogy a pillanatnyilag megmunkált 100—150 kilogrammos tömbök helyett másfél-kétféle tömbök is igen termelékenyen feldolgozhatók lesznek.

Nehéz lenne a nagyszerű távlatokat mind felvázolni. S a számok, a méretek szinte hihetetlenek, pedig nincs ezekben tödítés. Nem úgy, mint régen, amikor arról beszéltünk, hogy a vas és a fém országa leszünk, holott kőtudott: se szénünk, se vasércünk nincsen. Bauxitunk viszont rengeteg van, és alumíniumunk is sok lesz. Hazánk lesz a szocialista világ alumíniumiparának egyik nagy centruma. (A KGST színesfémipari állandó bizottságának székhelye jelenleg is Budapestben van.)

Kovács József

Keresztelő Szent János a „Közgazdász”-ban

Az április 22-i 8. számban olvastuk: „a szociológiai előadásokat Hegedűs István elvtárs, a KSH elnökhelyettese tartja”. Kérdés: nem azonos-e az illető Hegedűs András elvtárral, a KSH elnökhelyettesével.

Ugyane szám 6. oldalának 3. hasábján olvassuk: „valaki Andre Rimbaud halálának évfordulójára írt megemléke-

zést... nálunk (mármint a Mező Imre Kollégiumban) év eleje óta nem tudtam ilyesmit felfedezni.” Vajon arra gondol-e a cikkíró, hogy Andre Rimbaud nevű költőt nem sikerült felfedezniük? Mert ez e sorok írójának sem sikerült. A „Részeg hajó” és „A magánhangzók szonettje” költőjét ugyanis Arthur Rimbaudnak hívják.

Tisztelt szerkesztőség!

Rendszeresen olvasva a Közgazdászt, így olvastam több ízben a felhívást: „Írd, terjeszd, olvasd...” Komolyan vettem. Megpróbáltam írni.

Természetben van, hogy piszkálódok, szemükbe megmondom az embereknek hibáikat, persze úgy, hogy harag, sértődés ne lehessen belőle. Szándékom mindig jóindulatú, senkit sem akarok megbántani. Mostani írással kicsit önmagam szeretném ellenőrizni. Kíváncsi vagyok, hogy a sok gondolatot, ami bennem felülvált, vissza tudtam-e ér-

demlegesen adni. Ezt a Közgazdász legközelebbi számából fogom megtudni. Ha írássom nem lesz benne, akkor is jól nevetek, de önmagamon. Levelem és írássom azért küldöm postán, mert félek, hogy a „Közgazdász” feliratú ládikákban megennék a molyok. Személyesen azért nem vittem be a szerkesztőségbe, mert egyelőre szeretném megőrizni inkognitóm. Azt hiszem, nagyon büszke lennék magamra, ha cikkem megjelenne a lapban.

Tisztelettel:
Tüskés

FEJLŐDÉS

Az ember csak éli hétköznapjait, azt hiszi, semmi sem változik, de egyszerre rájön, hogy lám, megint fejlődöttünk. A fejlődés egyszer kicsi, más-kor kisebb. Most azonban egy nagy fejlődésnek lehetünk szemtanúi. Sőt, kettőnek.

Egyrészt, fejlődött az emberek felelősségérzete, lelkiismeretessége. Egyszerűen kite-szünk egy csomó Közgazdászt egy székre, az aula legforgalmasabb helyére, mellé egy jó öblös műanyagtalat, és kész. Nem kell attól félni, hogy valaki elvinnie akár egy darabot is. Anélkül, persze, hogy az árát be ne dobna a tábla. És mindez most, amikor drágább is lett a lap. Hát igen, kérem, így fejlődik, formálódik a szocialista embertípus. Kár, hogy még olyan is akad, akinek a megjegyzését a büfé előtt hal-lottam: „Öregem, ezek azt sem bannák, ha a persely üres mar-radna, csak a lapokat elvirgyle valaki!”

Pedig nincs igaz! Minden hallgató tudja már, hogy érdemes megvenni a Közgazdászt, és meg is veszi! Ha más nem is, maga a papír megéri. Igaz, hogy ezután 50 fillér lesz egy példány, de ezért három teljes lapot kapunk, két-két oldalal. Mennyivel nagyobb ez, mint egy villamosonval-jegy! És még a sarkát sem tép-ki!

Fejlődött a Közgazdász! Olyan szinten áll ma már, hogy minden lelkiismeretfurdalás nélkül ki merjük tenni egy székre... Bárki olvashatja, nem vallunk vele szégyent! És van is mit kitenni, ami bizonyítja a szocialista publicisztika fölényét a kapitalistáival szemben. Nyugaton egyre több a nyomdásztrájk, napokig nem jelennek meg a lapok, nálunk, ha kell, társadalmi munkában túlóráznak a nyomdászok, csak elegendő „Közgazdász” jusson a dolgozók asztalára. Tudja, a nyomdász is, mekkora károsodás érné a népgazdaságot, ha kevés lenne ebből az értékes lapból.

Most tartalmában is igen értékes a Közgazdász. És még fejlődik is. Igaz, hogy politikát tekintve a Népszabadság még többet hoz, no de nekik 12 oldaluk van minimum, nem is számolva a vasár- és ün-nepnapokat. A sportrovat viszont mindig színes, élénk és nagy sportsikerekről tudósít. Az ellenfél sikereiről. De ez nem a lap hibája. Az irodalmi rovatban megjelenő alkotások legalább annyira színvonalasak, modernnek és érthetle-nek, mint az Új Írásban. Leg-élénkebb és talán legkedvel-tebb rovat a humor. Minden számban hemzsegek az írások a poénektól. Humor ott is van, ahol nem is kellene. Csak egy komoly probléma van a humorban, hogy Micike meg-szűnt, illetve férjhez ment. Pedig a mi Micikénk kedvesebb volt valamennyiünknek, mint a Ludas Matyiék Jucikája. Szívesebben láttuk Micikét bun-

dában meg kucsmában, mint a Jucit egy csöpp bikiniben (vagy anélkül!).

Szó, ami szó, azért van még mit javítgatni lapunkon. És ez a mi feladatunk is, hallgatók. Nekünk kell a lapot írni, terjeszteni, sőt olvasni is. Hiszen „a Közgazdász a te lapod...” stb. Hiszem, hogy a jövőben megjelenő lapok mind a hat oldala színvonalas, érdekes lesz. A legutóbbi számra hivatkozva merem ezt kijelenteni. Az is szíves volt, és sokoldalú (hat), és állított, akkor is tele lett volna a hat oldal, ha a Mező Imre Kollégium diákoktól marad, és az irodalmi pályázatot nem egy négy-hasábos novella, hanem természetesen azt, egy négy soros epigramma nyeri.

Társaim, hallgatók szának! Fogjunk össze tehát és segít-sük a szerkesztőség munkáját! Írjunk, terjesszünk, de azért valaki olvasson is. Az első két feladat ellátására bizonyára lesz elég jelentkező, az utóbbit oldjuk meg úgy, hogy a KISZ-csoportvezetők jelöljenek ki megfelelő embereket. Hátha ilyen nagy felbuzdulás láttán még Micike is elvállalja férjétől, és újra a miénk lesz.

En a hármas feladat leg-könnyebbikét vállaltam. Írtam.

—tüskés—

Kedves Tüskés!

Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben, mindig szívesen fogadjuk olvasóink leveleit, írásait. Nagyon örülünk annak, ha az „Olvasóink írnak” rovatban minél több gondolat látna napvilágot, s még jobban örülnék annak, hogyha jó néhány olvasóink egy-két sikeres próbálkozás után munkatársunkká válna. Szükségünk lenne új munkatársakra, mert téved Tüskés, amikor azt hiszi, hogy tele lett volna a hat oldal, ha a kollégium diákoktól marad, és ha az irodalmi pályázatot epigramma nyeri. És ebből talán kitűnik, hogy akkor is téved, amikor azt írja, hogy a Közgazdász segít-sének legkönnyebb módját választotta, amikor az írásra vállalkozott. Kitarító munkatársaink tanúsíthatják, hogy az a munka, melyet végeznek, szép, élvezetes, de egyáltalán nem mondható könnyűnek.

Azt írja, hogy ezzel a próbálkozással ellenőrizni szeretné, mennyire tudja gondolatait visszaadni. Azt hiszem, a gondolatok kifejezésével nem volt bár. Írása elég jó kézségről tanúskodik. Inkább azt a kérdést kellene feltenni magának, hogy felülvált gondolatait mennyire fejezik ki szándékát. Ne haragudjék meg ezért, de úgy tűnik, hogy miután elhatározta, hogy jóindulattal elmondja véleményét, és hozzáfogott az íráshoz, a szellemesség igénye felülkerekedett a mondanivalón, így az írás kissé öncélúvá vált. Az eredmény az lett, hogy minden kritikussága mellett lényegében közömbös alapállást tükröz. Nem tudom, mit gondolt Tüskés valójában a szocialista publicisztika fölényéről, az új terjesztési módról, vagy éppen a Közgazdász legutóbbi számáról. Attól tartok, semmi. Feltehető, hogy ezeket csak a többé-kevésbé sikerült poének kedvéért áldozta fel. Figyelje meg, hogy az igazán jó humoros kritikái írásokból mindig kitűnik az is, hogy az író kit hibáztat és miért, és közvetett módon többnyire az is, hogy mit tartana helyesnek. Ha a pesti humornak vannak másfajta megnyilvánulási formái is, nem fontos feltélenül azokat tekinteni példaként.

Még egy dolog: Nem akarom túlságosan megróni azért, hogy első írását nem valódi nevén küldte be, de gondolja meg, talán kissé jobban ügyelt volna szándéka és a végeredmény közötti összhangra, talán kritikussabb lett volna gondolataival szemben, ha személyesen kell szerepelnie a nyilvánosság előtt.

Remélem, ezzel a néhány megjegyzéssel sikerült megértetnem, hogy nem az írás a legkönnyebb a lappal kapcsolatos teendőik közül, de azért Tüskés máskor is felkeres min-ket leveleivel. Bizom benne, hogy kritikái megjegyzéseim nem vették el kedvét a további írástól.

Üdvözléssel: GOLDPERGER ISTVÁN

EGYETEMI ŐRJÁRAT

Interpelláció telefonügyben

Ugyanis — nincs nyilvános telefonunk. 1500 nappali hallgató + estiek, levelezők, előkészítőök oktatása, TIT-előadás, KRESZ-oktatás stb. mind-mind ebben az épületben zajlik. Ezek járnak ide, akik megszokták mindennapi életünknek ezt a nélkülözhetetlen jóságát, azt, hogy teendőiket telefonon beszéljük meg, hogy a reggel vagy az előző nap el-döntött programtervezetét délben vagy délután véglege-sen tisztázzák. És ezek az em-berek — előbb vagy utóbb — bosszankodva veszik tudomásul, hogy a máskor fel sem tűnő tantusnyelő most, éppen most, mennyire hiányzik. Az ügyesebbek, ha telefonálni akarnak, megpróbálkoznak a házban belüli bázisok — kul-túrosztály, sportklub, szer-kesztőség stb. — egyikével, a gyorsabbak pedig a Dimitrov téri sárga bódéhoz futnak, hogy ott idegesen toporogva megvárják azt a két beszélge-tést, amit az előtűk érkezett telefonáló lebonyolít, majd visszarahannak az egyetemre,

és lábujjhegyen, székcsikorgat-va elfoglalják helyüket az elő-adóban. Közben ugyanis elkezdődött az előadás.

De megvan a tettes! Tudja meg mindenki, kinek köszön-hető ez az áldatlan állapot! Ezt az épületet Ybl Miklós tervezte, neki kellett volna te-hát a telefonról is gondoskod-nia.

Azaz... ezt a házat Fő-vámhivatalnak tervezte a mes-ter... Lehet, hogy a fővám-nok nem engedélyezte nyilvános készülék beszerelését. Hi-ba érvelt Ybl: „Uram! Ezt egy-szer még kisserkeszti a Köz-gazdász... Kellemetlenségem támadhat belőle” — a fővám-nok hajthatatlan volt: „Az ügyfelek ne telefonáljanak, ha pedig egyetem lesz, akkor majd elintézik maguknak a deákok! Bizza csak rájuk, meg a gazdasági osztályra!”

Mondom, lehet, hogy így történt. A „deákok” megtették az első lépést... Gazdasági osztály... és Posta... — ugye, remélhetünk?

—váradi—

SPORTHÍREK

Kosárlabda

Az NB II-ben folytatódott a küzdelmek a bajnoki pontokért. Csapatunk az elmúlt két héten három mérkőzést játszott. Már a bevezetőben

el kell mondanom, hogy a szerencse ezúttal nem támogott bennünket. Először a nagy rivális, az örök „mu-mus” ellen játszottunk.

VTSK—Közgazdaságtudományi Egyetem 66:68 (23:35).

Erre a mérkőzésre mondják, hogy nem a VTSK nyert —, hanem mi veszítettünk. A mérkőzés folyamán ugyanis ellenfelünk csak egyszer vezetett. De a legjobbkor. A mérkőzés végén. Ugyanis a féldíjban 8, sőt a második féldíj 10. percében már 13 pont-tal vezetünk. Innen már ne-

héz veszteni. Nekünk sikerült, hogy nem a VTSK találja erre. Tény az, hogy ez a vere-ség nagyon rosszkor jött.

Jók: Gombocz (18), Szepes (8), Lutter (19).
Legutóbb az NB II-ben a Debreceni ASE volt ellenfe-lünk. Összel biztosan, nagy pontkülönbséggel győztük le őket. Most azonban...

Közgazdaságtudományi Egyetem—D. ASE 87:83 (26:28) 67:67, 78:78.

A mérkőzés végeredménye csak kétszeres hosszabbítás után dőlt el.
A csapat a következő össze-állításban játszott: Rát, Szepes — Lutter (9) — Sörös (11), Gombocz (15).

Az első hosszabbításban ve-zettünk, de egy „eladott lab-da” és kiegyenlítették. A második hosszabbításban a pá-lyán levő 5 játékosunk közül négynek már 4 személyi hi-bája volt. Ebben a játékrész-ben azonban már szinte hiba nélkül játszottak a fiúk. Meg-nyertük. A mérkőzés pontosan 2 óra 10 percig tartott. Atla-gon felüli teljesítményt nyúj-tottak: Frenreisz, Gombocz, Szegedi. Magyarai Sándor

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 6.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkesztő: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként

PERSPEKTÍVA

A Makarenko utcában

Ember a paradicsomban

Első felvonás

Valahol egy — Budapest VIII., Makarenko u. 18. fél-emelet 8 — szobában. (Telefon: 339—996.)

Hideg, északi, majd észak-nyugatra forduló tornádó (kegyetlenül fúj): Fúj, fúj...
Hőmérő (nem mutat semmit, mert nincs): 0... 0... 00.

4,5 voltos szárazelem (nap-pali sötétséget áraszt): —
Luz.

A falon függő sztárképek (dideregve húzzák össze fügefaleveleiket).

I. diákokthoni lakó (dunsz-tok alól): Beh hideg van!

II. diákokthoni lakó: Anyám, miért...

III. diákokthoni lakó: A fagyhalál.

IV. diákokthoni lakó: Le-gyek fa, melyen villám fut keresztül.

V—VIII. diákokthoni lakó (a halálra készülnek és a dialektikus materializmus kis kézikönyvéből zsolttárolat mormolnak): Az anyag nem vész el, csak hideg van.

XVIII. Lajos: Ki kell törni a meleg utcákra!

Fagyoszentek (egyszerre): Bevégeztetett.
(A diákok megfagynak és

felegyelmet kapnak, mert reg-gel ágyban maradtak.)

Második felvonás

Ugyanott. A szoba százló-díszbe öltözött, a folyosón bérmlő lányok sorakoznak fel, kezükben mezei liliumot és kokárdát tartanak. A te-remből az Oh, Tannenbaum című népdal akkordjai csendülnek fel. XVIII. kolez-sos könnyei (patakokban csörge-deznek): Kluty, kluty.

Első kolez-sos: Hát, megér-tük.

Második kolez-sos: Mily szép.

Szél (eláll): Éljen!

Hőmérő (továbbra sincs): Vívát!

A falon függő sztárképek (szégyenkezve takarják el bá-jaikat): Hát kolez lettünk!

Egy kiesett asztalláb: Oh be jó! Beh gyönyörű!

Kolez-sosok kara: Élni, élni, kolezban élni, szép dolog!

Galilei: És mégis mozog a Föld!

(A nagy férfiú mondásával egy időben a székek és az asztalok összedőlnek, a kolez-sosok pedig összeborulnak és egymáséi lesznek.)
Függöny (még mindig nincs). — prager —

Agresszorok a Dunaparton

Az olvasóteremben tanulok. Hajóközlekedésünk fejlődéséről kell majd vizsgáznom, abból készülök. Szeretem ezt a témát. Ahogy olvasom a szöve-get, szinte a fülemben cseng a hajók életvidám zakatolása, a matrózok éneke, a hajókürt harsogása. Régen olvastam már ilyen életszagú tananyagot. Melyet szíppantok az ablakon beáramló friss Duna-parti levegőből. Ebben is érzem a hajó-füst kesernyős-maró aromá-ját. Úgy látszik, betegesen megerősödött a fantáziám. Amikor a Korunk kapitalizmu-sából készültem, egyszer sem csapta meg orromat a jellegze-tes rothadt szag. Most pedig még a hajó hangszóróiból ki-áradó zenét is érzékelem. Twist-again... Ezt a tananya-got igazán nem lehet korsze-rütlenséggel vádolni. Módszer-tanilag is kifogástalan. Olyan jó, hogy az embernek akarva-akaratlanul oda kell figyelni.

Csak a szomszédos széken ülő kollégám ne moccogra folyton. Vajon mi baja lehet? En semmi különösöt nem lá-tok. Előtte is van egy könyv, de alig olvas belőle. Felugrik a helyéről, s közben elfojtott hangon, a szájmozgásból éppen

kivehető ómagyar varázsigéket mormol. Odarohan az ablak-hoz. Visszaül. Feláll. Kimegy a folyosóra. Visszajön. Szemét időnként a mennyezetre veti, arcvonásai eltorzulnak. Ezt csinálja egész nap. Hirtelen tolat ragad és nagy buzgalom-mal írni kezd valamit. Furdal a kíváncsiság, mi lehet az, mert amint elkezdte, szemmel-láthatóan megnyugodott kissé.

Egyszer csak leteszi a tollat és elem teszi a kész művet. Vajon mit akarhat?

— Légy szíves, olvasd el, és írd alá!

Szóval úgy. Hát lássuk csak.

„Tisztelt Miniszter elvtárs! Mi, a Marx Károly Közgaz-daságtudományi Egyetem hall-gatói azzal a kéressel fordulunk Önhöz, hogy egészség-i állapotunk további romlásának feltartóztatására, továbbá vizs-gaeredményeink zuhanásának elkerülése érdekében a Műve-lésügyi Minisztérium pénz-ügyi osztálya utaljon ki ré-szünkre nagyobb összegű ren-dkívüli hadisegélyt. Az igényelt pénzösszeget nehéztűzér-ségi elhárító üteggel szeretnénk egyetemünk épületét felfegy-verezni, hogy ily módon ered-

ményesen vehessük fel a har-cot a MAHART nevű észak-dél-budapesti agresszív tenge-részeti csoportosulás ellen. Az egyetem tudományra és csend-re vágyó hallgatói egyember-ként állnának csatasorba, hogy a Szabadság-híd lábánál manő-verező agresszorokat elriasszák szeretett egyetemünk felségví-zeiről. Tisztelettel: a Közgaz-daságtudományi Egyetem hall-gatói.”

Elolvassa a kérvényt, tudat-om azonnal megvilágosodott. Persze, ő nem a Hajóközleke-dés elemzése című vizsgára ké-szül. No de ilyesmit kieszelni... Ennek az írásnak nem szabad eljutni a miniszter ke-zébe. Tönkre akarják tenni a tananyag és az élet egészségét. Akkor aztán mehetünk tanulni a Csepeli Szabadkikötőbe. Nem, az lehetetlen. Tankönyv csak a mi olvasótermünkben van. Csepelen nincs.

Úgy látom, cselhez kell fo-lyamodnom. Lelkesedést szín-lelek az ügy iránt, és feljárn-lom, hogy összegyűjtöm az alá-írásokat, és személyesen viszem el e folyamodványt a minisz-terhez. Majd én gondoskodom róla, hogy a galád terv ne ke-rüljön egyhamar az illetékesek kezébe. Csak legalább a vizsga-időszak végéig tudjam elodá-zni... Utána pedig...

Bízom benne, hogy azután is akad majd, aki a hajók elleni aljas merényletet halogatja, húzogatja... elhúzza... az idők végtelenjéig.